

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení čtenáři!

Dostává se Vám do rukou první číslo již šestého ročníku *Obrana a strategie*, který je vydáván Ústavem strategických studií Univerzity obrany a svým obsahem se zaměřuje na dynamicky se vyvíjející oblast zajišťování obrany a bezpečnosti. Věřím, že také v tomto vydání přispějí autoři článků ke kultivaci prostředí, ve kterém se otázky spojené se strategickými aspekty zajišťování obrany a bezpečnosti stávají předmětem odborných diskuzí jak na úrovni teoretické, tak i praktické.

V prvním příspěvku analyzuje *Ing. Krásný a plk. Socha* problematiku globálních trendů vývoje současného světa, přičemž usilují o nalezení odpovědi na otázku, jaké důsledky mají tyto trendy na zajišťování obrany a bezpečnosti ČR a na rozvoj vojenských schopností. Zdůrazňují potřebu vyhodnocování těchto trendů a jejich reflexi do dlouhodobého a střednědobého plánování.

Druhý příspěvek *Mgr. Kolína* analyzuje význam válek při řešení problémů mezinárodní politiky. I přes euforii vybírání mírových dividend po ukončení studené války je patrné, že válka zůstává i nadále významným nástrojem politiky a to především politiky silných států, jejich zájmů a hodnot. Povaha válek se však zásadním způsobem mění, nejsou již nástrojem pro řešení výhradně sporů mezi státy, ale stále častěji se odehrávají uvnitř států.

Doktor Skrabacz z Národní akademie ve Varšavě reaguje ve svém příspěvku na významné změny ve vývoji operačního prostředí, ve kterém se rozšiřuje množství aktérů v soudobých konfliktech i o nevládní organizace. Shrnuje doktrinní přístupy a vyhodnocuje zkušenosti s jejich přínosem při naplňování politických a vojenských cílů operace.

Kolegové *Keleman* a *Adamčík* ze Slovenska hledají cesty k ovlivnění vůle asymetrického protivníka jiným způsobem než jeho fyzickou destrukcí. Novou metodologií pro plánování a vedení operací je přístup založený na účincích, který hodnotí slabé a silné stránky asymetrického protivníka komplexním způsobem.

Není to tak dávno, co jsme si připomněli již páté výročí teroristických útoků na Světové obchodní centrum, ale terorismus má svůj dlouhý historický vývoj, který je nám představen v příspěvku pana *Řeháka* a *Foltina*.

V průběhu roku byla na Ústavu strategických studií hodnocena diplomová práce *Mgr. Švestky*, která nás svým obsahem zaujala natolik, že jsme ji zařadili do našeho časopisu. Hodnotí místo a význam výzbrojní politiky OS ČR a její průniky do strategických dokumentů a zákonů. Zdůrazňuje aktuální potřebu zahrnutí především evropských aspektů do její tvorby.

Věčný spor o tom, zda jsou celospolečenské zdroje přizpůsobovány vojenské strategii a nebo se jedná o proces opačný, je předmětem příspěvku *doktorky Mazalové*. Analyzuje tento vztah ve vztahu k transformaci AČR od roku 1993 do současnosti. Ochotu uvolňovat zdroje na zajišťování své obrany spojuje především s pocitem ohrožení celé společnosti s následnou volbou priorit ze strany politických představitelů, kteří jsou konečným nositelem odpovědnosti za zajišťování obrany státu a bezpečnosti jeho občanů.

Stále častěji se setkáváme s ženami v uniformách, nejen v AČR, ale i v armádách zahraničních. *Ing. Hřebíček* shrnuje ve svém příspěvku zajímavé výsledky sociologických výzkumů o názorech na tuto problematiku. Působení žen hodnotí jako stabilizační faktor pro funkčnost ozbrojených sil.

Na závěr Vám předkládáme informaci o významné aktivitě Ústavu strategických studií. *Ing. Krásný* shrnuje ve svém příspěvku průběh a závěry z konference „Velení a řízení v prostředí NEC–III“, jejíž výstupy slouží pro tvorbu dokumentu „Strategie budování NEC v OS ČR“.

No a zcela na závěr Vám nabízíme malý bonbónek ve formě rozšířené anotace knihy dlouholetého analytika CIA Michaela Hubrise: *Why the West Is Losing the War on Terror*. Byla připravena *Ing. Novákem*, který je externím spolupracovníkem Ústavu strategických studií.

Byli bychom velmi potěšeni, kdyby jste v prvním vydání časopisu *Obrana a strategie* v roce 2006 našli poznatky, informace a názory, které rozšíří Vaše poznání a případně Vám napomohou při řešení Vašich každodenních služebních odborných problémů. Uvítali bychom z Vaší strany zpětnovazební informace, které by vedly k obohacení diskuze na téma zajišťování obrany a bezpečnosti státu, formulování jeho obranné politiky a obranné strategie.

V příštím čísle našeho časopisu byste se měli vážení čtenáři setkat s názory, které budou zaměřeny právě na strategická studia pro obranu a bezpečnost. Tak se nechejme překvapit.

Zástupce ředitele Ústavu strategických studií Univerzity obrany
pplk. gšt. Ing. Josef PROCHÁZKA, Ph.D.